

....., dnia

Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie
VI Wydział Cywilny
Ul. Boczna Lubomelskiej 13
20-070 Lublin

Powód:

Syndyk Masy Upadłości Spółdzielczej Kasy
Oszczędnościowo-Kredytowej

Pozwany:

.....

Sygn. akt:

**Sprzeciw od nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu upominawczym z dnia w sprawie
o sygn. akt**

Działając w imieniu własnym, niniejszym wnoszę sprzeciw od nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu upominawczym dnia, sygn. akt, wydanego przez Sąd Rejonowy w Lublinie VI Wydział Cywilny oraz o przekazanie sprawy do rozpoznania Sądowi właściwości ogólnej Pozwanego.

Jednocześnie po skutecznym wniesieniu sprzeciwu i przekazaniu sprawy do Sądu według właściwości ogólnej Pozwanego wnoszę o:

1. oddalenie powództwa w całości,
2. dopuszczenie dowodów z następującej dokumentacji:
 - komunikat Prokuratury Krajowej z dnia 19 czerwca 2017 roku
 - komunikat nr 5 Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej z dnia 18 października 2018 roku
 - opinia prawna dr hab. Piotra Zakrzewskiego z dnia 3 czerwca 2016 roku
 - opinia prawna dr Jacka Skoczka z dnia 24 lipca 2017 roku

na okoliczności wskazane w uzasadnieniu

3. zasądzenie zwrotu kosztów procesu od Powoda na rzecz Pozwanej.

Uzasadnienie

Powództwo jest oczywiście bezzasadne i jako takowe nie zasługuje na uwzględnienie.

Pozwana zaprzecza wszelkim faktom wskazanym przez Powoda, których wprost nie przyznaje w treści niniejszego sprzeciwu.

Powód pomija całkowicie zarówno cel instytucji dodatkowej odpowiedzialności członkowskiej, jak i zdarzenia prawne, które muszą zaistnieć, aby spółdzielnia, jaką jest spółdzielcza kasa oszczędnościowo-kredytowa mogła zażądać od swoich członków wpłat z tytułu dodatkowej odpowiedzialności członkowskiej.

W myśl art. 19 § 2 ustawy z 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze 1 [dalej: pr. spółdz.] w zw. z art. 2 ustawy o skok członek kasy uczestniczy w pokrywaniu jej strat do wysokości zadeklarowanych udziałów. Przepisy te określają zakres, w jakim członek kasy uczestniczy w pokrywaniu jej strat bilansowych, wyznaczając jego górną granicę, którą jest wartość nominalna udziału określona w statucie (art. 13 zd. 2 ustawy o skok). Natomiast art. 26 ust. 3 ustawy o skok wprowadza wyjątek od reguły wyrażonej w ww. przepisach – dopuszcza on podwyższenie w statucie kasy odpowiedzialności członków za straty do podwójnej wysokości wpłaconych udziałów (jakkolwiek przepis ten pomija słowo „bilansowych”, to należy uznać, że dotyczy on odpowiedzialności członków za straty bilansowe). Sytuację taką dopuszcza Statut SKOK, zgodnie z którym odpowiedzialność członków za straty powstałe w Kasie jest równa podwójnej wysokości wpłaconych udziałów.

W literaturze wskazuje się, że celem wyjątku wprowadzonego przez art. 26 ust. 3 ustawy o skok jest wzmocnienie stabilności finansowej kasy, co jednak dokonuje się kosztem członków, których stopień partycypacji w stratach kasy ulega zwiększeniu. Przez „stabilność finansową” najogólniej rzecz biorąc należy rozumieć taką sytuację majątkową danej jednostki (kasy), w której nie występuje zagrożenie należytego wykonywania przez nią zobowiązań, przede wszystkim pieniężnych i wynikających z czynności, na podstawie których osoby trzecie (członkowie) powierzyli jej środki pieniężne pod tytułem zwrotnym. Innymi słowy, jest to pozytywna ocena sytuacji ekonomicznej kasy, pozwalająca na prognozę, że przy zachowaniu dotychczasowego sposobu działania będzie ona mogła w sposób trwały i ekonomicznie efektywny realizować swoje ustawowe i statutowe zadania.

W związku z powyższym należy uznać, iż pokrycie straty bilansowej kasy, w czym uczestniczą jej członkowie w granicach określonych przez art. 26 ust. 3 ustawy o skok, nie ma na celu zabezpieczenia interesów wierzycieli kasy na wypadek ogłoszenia jej upadłości, lecz – poprzez wzmocnienie stabilności finansowej kasy – ma służyć zapewnieniu ciągłości (kontynuacji) jej działania.

Pokrywanie strat bilansowych w jednostce, w stosunku do której ogłoszono upadłość jest bezprzedmiotowe oraz pozbawione podstaw prawnych. Świadczy o tym art. 53 ust. 3 ustawy o rachunkowości, w myśl którego podział lub pokrycie wyniku finansowego netto może nastąpić po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego przez organ zatwierdzający. Skoro w myśl art. 53 ust. 2a w zw. z art. 53 ust. 1 ustawy o rachunkowości sprawozdanie finansowe jednostek, co do których ogłoszono upadłość nie podlega zatwierdzeniu, to zgodnie z art. 53 ust. 3 pokrycie wyniku finansowego netto dokonane bez uprzedniego zatwierdzenia sprawozdania finansowego jest nieważne z mocy prawa.

Ponadto działanie takie byłoby sprzeczne z regulacją wynikającą z art. 19 § 3 pr. spółdz., zgodnie z którym członek spółdzielni nie odpowiada wobec wierzycieli spółdzielni za jej zobowiązania. Tymczasem działania Syndyka w toku postępowania upadłościowego w ramach upadłości likwidacyjnej mają na celu wyłącznie zaspokojenie wierzycieli upadłej SKOK. Oznacza to, że działania syndyka, polegające na żądaniu od członków upadłej SKOK dokonania wpłat z tytułu odpowiedzialności, o której

mowa w art. 26 ust. 3 ustawy o skok mają prowadzić do poniesienia przez członków upadłej SKOK odpowiedzialności w stosunku do jej wierzycieli z innego majątku niż zadeklarowane udziały.

Mając na uwadze treść art. 2 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2015 roku, z której wynika, iż podstawowym celem (zasadą) postępowania upadłościowego jest zaspokojenie wierzycieli upadłego a nie wzmocnienie stabilności finansowej i zapewnienie ciągłości (kontynuacji) jego działania. Zasada prymatu interesów wierzycieli odsuwa przy tym na dalszy plan inne mogące wchodzić w grę interesy, np. interes upadłego, interes pracowników upadłego, interes społeczności lokalnej itp.

Należy zauważyć, że instytucja dodatkowej odpowiedzialności członkowskiej służy stworzeniu członkom SKOK możliwości zdecydowania (uchwałą walnego zgromadzenia lub zebrania przedstawicieli członków) o tym, że chcą oni – w celu zapewnienia możliwości dalszego prowadzenia działalności przez ich spółdzielnię, pomimo zaistniałej straty przewyższającej sumę zasadniczych funduszy własnych spółdzielni, dokonać dopłat do tych funduszy.

W związku z powyższym Syndykowi nie przysługuje uprawnienie do żądania od członków Kasy zapłaty kwot do wysokości dwukrotnej wartości wpłaconych udziałów albowiem zadaniem Syndyka nie jest w żadnym zakresie wzmocnianie sytuacji finansowej kasy, ani też zapewnienie ciągłości jej działania. Zadaniem Syndyka jest zapewnienie, w jak najwyższym stopniu, zaspokojenia wierzycieli, co nie może stanowić podstawy uruchomienia dodatkowej odpowiedzialności członkowskiej.

Co więcej, wskazać należy, iż nawet w sytuacji, gdy celem wyjątku wprowadzonego przez art. 26 ust. 3 ustawy o skok jest wzmocnienie stabilności finansowej kasy (w powyższym rozumieniu), to niezbędna jest uchwała walnego zgromadzenia (zebrania przedstawicieli) o pokryciu straty (art. 38 § 1 pkt 4 pr. spółdz.), uwzględniająca wynikającą z art. 26 ust. 3 ustawy o skok i przyjętą w statucie kasy zasadę podwyższenia stopnia uczestnictwa członków w pokrywaniu strat bilansowych. Takiej uchwały – co jest w sprawie bezsporne – Zebranie Przedstawicieli Członków/Walne Zgromadzenie SKOK nie podjęto. Wskazany przepis art. 38 § 1 pkt 4 pr. spółdz. wprost stanowi, że do wyłącznej właściwości walnego zgromadzenia spółdzielni należy podejmowanie uchwał w sprawie podziału nadwyżki bilansowej (dochodu ogólnego) lub sposobu pokrycia strat.

Do kwestii konieczności podjęcia uchwały walnego zgromadzenia mogącej stanowić podstawę odpowiedzialności członków odniosła się Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa w komentarzu do Komunikatu nr 5 z dnia 18 października 2018 roku, którego fragment zamieszczam poniżej:

Warto podkreślić, iż okoliczność, że pokrycie straty z dodatkowej odpowiedzialności członków spółdzielni wiąże się z jej podstawą prawną w postaci uchwały zebrania przedstawicieli członków, która to uchwała, w myśl przepisu art. 42 § 1 w zw. z art. 37 § 2 prawa spółdzielczego, wiąże wszystkich członków spółdzielni i wszystkie jej organy. Tylko Zebranie Przedstawicieli Członków SKOK władne jest – ze skutkiem wiążącym dla jej członków – pokryć stratę z dodatkowej odpowiedzialności i skutecznie zobowiązać członków spółdzielni do dokonania wpłat z tego tytułu. W przypadku zarządzenia syndyka masy upadłości brak jest podstawy prawnej, z której można by wywodzić wiązanie jego zarządzeniem członków SKOK-u w upadłości. Członkowie ci, wzywani przez syndyka do zapłaty z tytułu dodatkowej

odpowiedzialności członkowskiej nie mają obowiązku zastosowania się do takiego wezwania, gdyż nie zostało ono sformułowane przez Zebranie Przedstawicieli.

Dowód: Komunikat nr 5 Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej z dnia 18 października 2018 roku

Dowód: Komentarz do Komunikatu nr 5 Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej z dnia 18 października 2018 roku

Co więcej, należy wziąć pod uwagę, iż brak uchwały zebrania przedstawicieli stanowi zaledwie jeden z warunków, które musiałyby zajść, by zaistniał po stronie członków kasy obowiązek dokonania wpłat z tytułu podwójnej odpowiedzialności. Kolejnym warunkiem *sine qua non* zaistnienia takiej odpowiedzialności po stronie członków tej spółdzielni jest także wydanie przez KNF decyzji, kwalifikującej określoną kwotę dodatkowej odpowiedzialności do funduszy własnych tej Kasy i w ogóle włączającej dodatkową odpowiedzialność członkowską do jej funduszy własnych. Oprócz postanowienia Statutu i zaistnienia opisanych tam okoliczności, konieczne jest także zaistnienie szeregu dalszych okoliczności. Ich sekwencję opisuje szczegółowo artykuł dra Jacka Skoczka, przyjęty do druku w Księdze Pamiątkowej Profesora Adama Jedlińskiego, zatytułowany „*Źródła dopłat z tytułu dodatkowej odpowiedzialności członkowskiej*”.

Zgoda Komisji Nadzoru Finansowego na zaliczenie kwoty dodatkowej odpowiedzialności do funduszy własnych spółdzielni nabiera szczególnego znaczenia przy rozpatrywaniu sytuacji spółdzielni w upadłości. Zgodnie z art. 36 ust. 3 ustawy o rachunkowości w takim przypadku, o czym była mowa wyżej, składniki kapitału (funduszu) własnego jednostek postawionych w stan likwidacji lub upadłości należy, na dzień rozpoczęcia likwidacji lub postępowania upadłościowego, połączyć w jeden kapitał (fundusz) podstawowy. Aby w taki sposób połączyć część kwoty dodatkowej odpowiedzialności członkowskiej, musi być ona zaliczona do funduszy własnych spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej. Jest kwestią bezsporną, że w przypadku SKOK takiej zgody Komisja Nadzoru Finansowego nie wydała.

Dowód: artykuł dra Jacka Skoczka zamieszczony w Księdze Pamiątkowej Profesora Adama Jedlińskiego pt. „*Prawo prywatne w służbie społeczeństwu*”, zatytułowany „*Źródła obowiązku dopłat z tytułu dodatkowej odpowiedzialności członkowskiej*”.

Należy również uwzględnić, iż szereg podmiotów podziela przedstawioną przez Pozwanego argumentację dotyczącą niezasadności dochodzenia przez Syndyka podwójnej wartości udziałów od członków upadłych kas. Stanowisko w tej sprawie zajęła Prokuratura Krajowa w Komunikacie z dnia 19 czerwca 2017 roku, w odniesieniu do działań Syndyka upadłości SKOK Wołomin, w którym to Prokuratura Krajowa stwierdził m.in. co następuje:

W ocenie prokuratury oraz Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo – Kredytowej z siedzibą w Sopocie, działania syndyka polegające na wzywaniu członków SKOK Wołomin do pokrycia straty tej kasy do wysokości dwukrotności wpłaconych udziałów, nie znajdują podstaw prawnych.

Zgodnie z art. 26 ust. 2 ustawy z 5 listopada 2009 roku o spółdzielczych kasach oszczędnościowo – kredytowych strata bilansowa kasy powinna być pokryta w tym samym roku, w którym wystąpiła. Najpierw w oparciu o fundusz zasobowy, a w części przekraczającej ten fundusz – ze środków funduszu udziałowego. Do wystąpienia dodatkowej odpowiedzialności członków kasy za stratę bilansową niezbędna jest uchwała walnego zgromadzenia o pokryciu straty. Powinna ona zobowiązywać członków kasy do wniesienia dopłat. Przesłanką do podjęcia takiej uchwały jest niewystarczający do pokrycia straty poziom funduszu zasobowego i udziałowego. Co ważne uchwała o pokryciu straty bilansowej przez wezwanie członków do wniesienia dopłat powinna zapaść w terminie 6 miesięcy po upływie roku obrachunkowego, na walnym zgromadzeniu zwołanym w celu między innymi zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego.

Dowód: Komunikat Prokuratury Krajowej z dnia 19 czerwca 2017 roku

Na poparcie wyżej przedstawionej argumentacji Pozwana załącza również opinię prawną dra Jacka Skoczka z dnia 24 lipca 2017 roku.

Dowód: Opinia prawna dr Jacka Skoczka z dnia 24 lipca 2017 roku

oraz opinie prof. dr hab. Rafała Adamusa, zamieszczone na jego stronie internetowej:

- 1) *Niesłuszne żądania syndyków wobec członków SKOK w upadłości*, <https://adamusrafal.pl/niesluszne-zadania-syndykow-wobec-czlonkow-skok-w-upadlosci>)
- 2) *Dlaczego syndyk nie może żądać od członków SKOK pokrycia strat bilansowych ?* (<https://adamusrafal.pl/dlaczego-syndyk-nie-moze-zadac-od-czlonkow-skok-pokrycia-...>).
- 3) *Czy syndyk SKOK może zdecydować o obowiązku pokrycia straty bilansowej przez członka SKOK ?* – <https://adamusrafal.pl/czy-syndyk-moze-zadecydowac-o-obowiazku-pokrycia-straty-bilans-...>,
- 4) *Czy członek SKOK odpowiada w podwójnej wysokości za stratę bilansową po ogłoszeniu upadłości SKOK ?* - <https://adamusrafal.pl/czy-czlonek-skok-odpowiada-w-podwojnej-wysokosci-za-strate-bilansowa-...>,
- 5) *Członkowie upadłej SKOK nie odpowiadają wobec jej wierzycieli* – <https://adamusrafal.pl/czlonkowie-upadkej-skok-nie-odpowiadaja-wobec-jej-wierzycieli>,
- 6) *Kiedy syndyk SKOK może a kiedy nie może dochodzić od członków SKOK odpowiedzialności za straty ?* – <https://adamusrafal.pl/kiedy-syndyk-moze-a-kiedy-nie-moze-dochodzic-od-czlonkow-skok-...>,
- 7) *Czy syndyk SKOK dochodzący tzw. podwójnej odpowiedzialności za straty powinien mieć zgodę Komisji Nadzoru Finansowego ?* – <https://adamusrafal.pl/czy-syndyk-skok-dochodzy-tzw-podwojnej-odpowiedzialnosciza-straty-...>,
- 8) *Jeszcze o odpowiedzialności członków SKOK* – <https://adamusrafal.pl/jeszcze-raz-o-odpowiedzialnoscic-ozonkow-skok>)
- 9) *Dlaczego odpowiedzialność za straty członków SKOK nie powstaje automatycznie?* – <https://adamusrafal.pl/daczego-odpowiedzialnosc-za-straty-czlonkow-skoknie-powstaje->

[automa.](#)

W świetle powyższego nie sposób uznać za zasadne dochodzenie przez Powoda wskazanej w Pozwie kwoty w związku z czym niniejszy sprzeciw jest konieczny i uzasadniony dlatego wnoszę jak w petitum.

podpis